

תלמידי הגר"א בארץ ישראל היסטוריה | הגות | ריאליה

קובץ מחקרים

בעקבות יום העיון במכללת אפרתה
לציון מאתיים שנה לעליית תלמידי הגר"א (תק"ע-תש"ע)

עורכים: ישראל רוזנסון ויוסף ריבלין

יום העיון נערך בשיתוף עם ועדת ההיגוי של 'כנס משפחת ריבלין והמשפחות המסועפות'

הוצאת מכללת אפרתה, ירושלים, תשע"א 2010

תוכן העניינים

דברי פתיחה

7	ישראל ברטל	'תורתם אומנותם' או 'חלוצי הציונות' - שתי שיטות בחקר עליות תלמידי הגר"א
23	אליעזר באומגרטן	ר' מנחם מנדל משקלוב ופרשנות הסמל אצל תלמידי הגר"א במאה השמונה עשרה
55	יוחאי בן-גדליה	'לא מדובשך ולא מעוקצך' - פולמוס למל (תר"ט"ז) כנקודת מפנה ביחס הפרושים לתיקונים בחינוך
73	ראובן גפני	חינוך, תפילה ודרשנות - מפעליו החינוכיים של ר' שלמה זלמן ריבלין בירושלים במחצית הראשונה של המאה העשרים
87	מרים וייטמן	איגרת הכולל מצפת - מהדורה מוערת ועיון ספרותי וביבליוגרפי
131	ירון זילברשטיין	הגהות וביאורי הגר"א לתלמוד הירושלמי - העיסוק בנוסח והבנת הלשון
165	שלמה טיקוצינסקי	הגר"א מוילנה והישיבה הליטאית
177	ישראל רוזנסון	'בית הכנסת שעל שם גאון עוזנו' - על בית הכנסת הגר"א בתל אביב
211	יוסף ריבלין	'קול התור' ו'ברית אבות' כמשקפי משנת הגר"א
227	רפאל שוח"ט	האקטיביזם המשיחי בהגותם של הגר"א ובית מדרשו
247	יוסף תבורי	סידור הגר"א והשפעתו על התפילה בארץ ישראל
263	דורון הרצוג (ז"ל)	'הרחיבי מקום אהלך' בעקבות תלמידי הגר"א בירושלים - אתרים ומשמעותם

עריכה לשונית:
ד"ר סיגלית רוזמריין, רכזת פרסומי המכללה

מסת"ב: 2-08-234-965-978

200 שנה לעליית תלמידי האבן מוילנא ותרומתם לישראל
200 Years Anniversary of the Alpi of Vilna (1809-2009)
תנו" - תד"ק, 2009-2009
A Gathering of the Kluin Family and Their Extended Families

מכללת
אפרתה

מירושלים
לליטא
השווא והנחמה - מרכז למחקר ולחינוך

©
כל הזכויות שמורות למכללה האקדמית לחינוך - אפרתה

הוצאת מכללת אפרתה
רח' בן יפונה 17, ת"ד 10263 ירושלים 91102
טל' 02-6717745, פקס' 02-6738660, דוא"ל: Efrata@macam.ac.il

עיצוב והפקה: שילה ברכץ, בית אל | צילומים: ישראל רוזנסון

עטיפה: אזכור צאצאי הגר"א בלוח זיכרון בכניסה לבית הכנסת הגר"א בתל אביב

רשימת המחברים המשתתפים בקובץ

פרופ' ישראל ברטל	דיקן הפקולטה למדעי הרוח, האוניברסיטה העברית, ירושלים
ד"ר אליעזר באומגרטן	מרצה למחשבת ישראל, אוניברסיטת בן גוריון; מכללת הרצוג
מר יוחאי בן-גדליה	תלמיד מחקר, האוניברסיטה העברית, ירושלים; ארכיונאי בארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי
מר ראובן גפני	תלמיד מחקר, האוניברסיטה העברית, ירושלים; מורה בחוג ללימודי ארץ ישראל, מכללת הרצוג
דורון הרצוג (ז"ל)	איש ירושלים, מורה דרך
ד"ר מרים וייטמן	מכללה ירושלים; מכללת אורות, אלקנה; אולפנת נווה חנה, אלון שבת
הרב ד"ר ירון זילברשטיין	מכללת חמדת הדרום; ראש החוג לתושב"ע, מכללת שאנן, חיפה
ד"ר שלמה טיקוצינסקי	מנהל הקמפוס החרדי של מכון לנדר - מרכז אקדמי, ירושלים
פרופ' ישראל רוזנסון	ראש מכללת אפרתה
פרופ' יוסף ריבלין	פרופ' מן המניין, אוניברסיטת בר אילן, רמת גן
ד"ר רפאל שוח"ט	אוניברסיטת בר אילן, רמת גן; האוניברסיטה העברית, ירושלים
פרופ' יוסף תבורי	פרופ' אמריטוס, אוניברסיטת בר אילן, רמת גן; דיקן בית הספר ליהדות, מכון לנדר, ירושלים